

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Symbol kwalifikacji: **SPO.01**

Numer zadania: **03**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Numer stanowiska

--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut

SPO.01-03-26.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2026

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL*, numer stanowiska i naklej naklejkę** z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
3. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
4. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
5. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
6. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty jego wykonania oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

** w przypadku otrzymania naklejki

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej¹⁾ zawartych w arkuszu egzaminacyjnym opracuj wykaz problemów i możliwości (zasobów) osoby podopiecznej oraz zapisz działania asystenta wspierające osobę podopieczną.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Na fantomie osoby dorosłej, traktując go jako osobę podopieczną leżącą w łóżku, wykonaj oklepywanie pleców, a następnie załóż kompres żelowy zimny na krwiak znajdujący się na powierzchni grzbietowej stopy lewej (na potrzeby egzaminu miejsce krwiaka oznaczone jest plastrem). Nie markuj wykonywania czynności, lecz je faktycznie wykonuj. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Uwaga. Kompres żelowy znajduje się w imitacji zamrażalnika w magazynie. Na potrzeby egzaminu należy przyjąć, że został on umieszczony w zamrażalniku około 2 godziny wcześniej.

Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych zgłoś, przez podniesienie ręki, Przewodniczającemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody, przystąp do pracy. Czynności praktyczne na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 35 minut. Po upływie tego czasu Przewodniczący ZN, słowami „czas minął”, poinformuje Cię o zakończeniu procesu oceny przez Egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po zakończeniu czynności uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

¹⁾ Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu

Informacje o osobie podopiecznej

(uzyskane na podstawie obserwacji, rozmowy z osobą podopieczną, wywiadu z matką osoby podopiecznej oraz udostępnionej przez nią dokumentacji medycznej)

12-letnia Amelia Skok choruje na miopatię wrodzoną prowadzącą do nieodwracalnego zaniku mięśni. Jest objęta opieką psychologa oraz lekarzy neurologa i pulmonologa. Uzyskała orzeczenie o niepełnosprawności.

Podopieczna ma obniżoną sprawność fizyczną, szybko się męczy. Ma osłabione mięśnie kończyn górnych, kończyn dolnych i mięśnie oddechowe. Nie jest w stanie samodzielnie chodzić. Osłabione mięśnie okolicy karku powodują opadanie głowy do tyłu. Amelia posiada wózek inwalidzki specjalny z możliwością stabilizacji głowy. Mało pije, z powodu zwolnionej perystaltyki jelit występują u niej zaparcia atoniczne.

Podopieczna wraz z matką i 7-letnią siostrą kilka tygodni temu przeprowadziła się do mieszkania, które rodzina odziedziczyła po babci. Mieszkanie znajduje się na parterze w bloku, Amelia zajmuje w nim osobny pokój. W budynku zamontowany jest podjazd dla wózków inwalidzkich.

Podopieczna przemieszcza się na wózku tylko w obrębie własnego pokoju, ponieważ drzwi wewnętrzne w mieszkaniu są za wąskie. Łazienka z toaletą jest mała i niedostosowana do jej potrzeb. Wanna zajmuje większą powierzchnię pomieszczenia, co powoduje, że nie jest możliwe wjechanie do niego wózkiem. Brak kabiny prysznicowej i uchwytów przy sedesie.

W celu ułatwienia podopiecznej poruszania się po mieszkaniu i korzystania z łazienki, konieczna jest modernizacja mieszkania. Dochód rodziny nie pozwala na samodzielne dostosowanie mieszkania do potrzeb podopiecznej.

Amelia ma dobry kontakt z najbliższymi. Matka wspiera ją w codziennych czynnościach, z siostrą gra w gry planszowe lub czyta jej książki. Fizjoterapeuta 2 razy w tygodniu prowadzi z Amelią w domu ćwiczenia z zakresu usprawniania ruchowego. Podopieczna otrzymała również skierowanie do ośrodka rehabilitacji dziennej dla dzieci. Matka pracuje na ½ etatu i brakuje jej czasu na dowożenie córki do ośrodka. Amelia wymaga pomocy podczas przygotowywania się do zabiegów fizjoterapeutycznych. Zlecony przez lekarza zestaw ćwiczeń oddechowych wykonuje niechętnie i niesystematycznie.

Amelia uczęszcza do szkoły podstawowej z oddziałami integracyjnymi, uczy się w klasie piątej. Ma zapewniony obiad w szkole oraz bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do szkoły i z powrotem. Jest objęta Indywidualnym Programem Edukacyjno-Terapeutycznym (IPET) na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Z powodu osłabienia mięśni wolno pisze, ma trudności w wykonywaniu prac plastycznych. Bardzo lubi lekcje języka angielskiego. Poprosiła matkę, aby zapisała ją na rozszerzony kurs języka, prowadzony w ramach zajęć pozalekcyjnych.

Pulmonolog zalecił podopiecznej śpiewanie piosenek, co robi chętnie, ale godzina śpiewu w szkole jest dla niej niewystarczająca. Chciałaby brać udział w próbach chóru dziecięcego w osiedlowym domu kultury. Matce brakuje czasu na dowóz córki na dodatkowe zajęcia.

Amelia w domu większą część czasu poświęca na gry w telefonie lub rozmowy z koleżankami przez komunikator internetowy. Chętnie pomaga matce w przygotowaniu kolacji, nakrywa do stołu.

Podopieczna nie jest w stanie samodzielnie wykąpać się, potrzebuje pomocy przy przemieszczaniu się z łóżka na wózek, fotel, sedes czy do wanny. W szkole w toalecie zainstalowany jest przycisk aktywujący system przyzywowy dla niepełnosprawnych.

Amelia nie może wykonywać czynności, w których konieczne jest unoszenie kończyn górnych ponad głowę np. czesanie włosów czy mycie głowy.

Jest w stanie wykonać czynności z zakresu higieny osobistej takie jak: mycie rąk, twarzy czy zębów, ale robi to niedbale. Nie dba o porządek w swoim pokoju. Na wersalce leżą ubrania, na biurku są porzucane książki, zeszyty i przybory szkolne.

Podopieczna na skutek postępującego zaniku mięśni oddechowych odczuwa duszność wysiłkową. Narzeka na bóle głowy i suchy kaszel. Wczoraj strąciła ze stołu butelkę z wodą, która spadła na jej lewą stopę. W wyniku urazu na powierzchni grzbietowej stopy powstał krwiak.

Lekarz podczas wizyty domowej zlecił oklepywanie pleców Amelii, zażywanie syropu na kaszel oraz zakładanie kompresu żelowego zimnego na krwiak znajdujący się na powierzchni grzbietowej stopy lewej. Zalecił również przyjmowanie przez podopieczną co najmniej 1,5 l płynów w ciągu doby i spożywanie produktów pobudzających perystaltykę jelit.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- wykaz problemów i możliwości (zasobów) osoby podopiecznej,
- działania asystenta wspierające osobę podopieczną

oraz

przebieg oklepywania pleców, a następnie założenia kompresu żelowego zimnego na krwiak znajdujący się powierzchni grzbietowej stopy lewej osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

Wykaz problemów i możliwości (zasobów) osoby podopiecznej

Problemy osoby podopiecznej

Problemy osoby podopiecznej	

Możliwości (zasoby) osoby podopiecznej	

